KiFiD
Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2012-130
d.d. 24 april 2012
(mr. C.E. du Perron, voorzitter, prof. mr. M.L. Hendrikse en mr. B.F. Keulen, leden, en mr. F.E. Uijleman, secretaris)

Samenvatting

Overlijdensrisicoverzekering, koppelverkoop. Consument heeft in 2004 een overlijdens-risicoverzekering afgesloten ter afdekking van een persoonlijke lening. Hij stelt dat de verzekering als gevolg van koppelverkoop tot stand is gekomen en vordert nietigverklaring van de verzekeringsovereenkomst. De Commissie oordeelt dat Consument onvoldoende bewijs heeft geleverd op grond waarvan kan worden aangenomen dat de overlijdens-risicoverzekering tot stand is gekomen als gevolg van een, al dan niet voorgewende, verplichting tot het sluiten daarvan. De Commissie wijst de vordering af.

1. Procedure

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken:
- het door de Ombudsman Financiële Dienstverlening overgelegde dossier;
- het door Consument op 11 april 2011 ingevulde en ondertekende vragenformulier met bijlagen;
- het antwoord van Aangeslotene van 9 september 2011 met bijlagen;
- de repliek van Consument van 14 oktober 2011;
- de dupliek van Aangeslotene van 7 november 2011.

De Commissie heeft vastgesteld dat tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening niet tot oplossing van het geschil heeft geleid. De Commissie heeft voorts vastgesteld dat partijen het advies als bindend zullen aanvaarden.

De Commissie heeft partijen opgeroepen voor een mondelinge behandeling op 12 maart 2012.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

2.1 Consument en zijn echtgenote hebben in 2004 via advisering en bemiddeling van een tussenpersoon een persoonlijke lening afgesloten van € 30.000,- bij een kredietverstrekker. Daarnaast heeft Consument ter afdekking van het betalingsrisico bij Aangeslotene een overlijdensrisicoverzekering afgesloten op het leven van zijn echtgenote en dat van hemzelf. De verzekering heeft een looptijd van 10 jaar en is ingegaan op 4 februari 2004. Consument en zijn echtgenote hebben bij aanvang van de verzekering een totale koopsom gestort van € 8.083,-. In geval van overlijden van een van hen beiden wordt een verzekerd kapitaal van € 23.880,- respectievelijk € 30.000,- uitgekeerd.

3. Geschil

3.1 Consument vordert dat hij en zijn echtgenote door Aangeslotene in de vermogenspositie worden gebracht als was de overlijdensrisicoverzekering in 2004 niet afgesloten.

3.2 Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslagen:
- De overlijdensrisicoverzekering is nietig en/of vernietigbaar omdat sprake is van koppelverkoop zoals bedoeld in artikel 33 sub b Wet op het Consumentenkrediet (Wck). Consument stelt daartoe dat de tussenpersoon hem heeft verteld en dat het afsluiten van een overlijdensrisicoverzekering verplicht was. Daarnaast stelt hij dat de tussenpersoon hem er niet op heeft gewezen dat hij de verzekering ook bij een andere verzekeraar dan Aangeslotene kon afsluiten en dat die mogelijkheid ook niet uit de kredietovereenkomst blijkt. Aangeslotene is voor het handelen van de tussenpersoon aansprakelijk. Consument stelt in dat verband dat de tussenpersoon kan worden aangemerkt als een hulppersoon van Aangeslotene als bedoeld in artikel 6:76 BW.
- Verder stelt Consument dat Aangeslotene wist althans behoorde te weten dat sprake was van koppelverkoop. Hij wijst er in dit verband op dat uit de productnaam van de overlijdensrisicoverzekering kan worden afgeleid dat het bedoeling was dat de verzekering alleen zou worden afgesloten in samenhang met een kredietovereenkomst. Aangeslotene heeft bewust aan de koppelverkoop meegewerkt. Zij heeft hiermee onrechtmatig gehandeld.

3.3 Aangeslotene heeft, kort en zakelijk weergegeven, het volgende verweer gevoerd:
- Het vorderingsrecht van Consument tot nietigverklaring c.q. vernietiging van de overlijdensrisicoverzekering is op grond van artikel 3:40 lid 2 BW jo. artikel 3:52 lid 1 sub d BW verjaard. Consument heeft pas 6 jaar na de totstandkoming van de verzekering over de rechtsgeldigheid ervan geklaagd.
- Van koppelverkoop is geen sprake. Aangeslotene voert daartoe aan dat haar verzekeringsproduct nooit verplicht wordt gesteld bij het aangaan van een lening. Bovendien brengt het enkele feit dat het product erop is gericht om bescherming te bieden bij een kredietovereenkomst, niet mee dat de overlijdensrisicoverzekering alleen door middel van koppelverkoop in de zin van artikel 33 sub b Wck tot stand kan zijn gekomen.
- Verder bestrijdt Aangeslotene dat zij aansprakelijk is voor fouten van de tussenpersoon. Zij wijst er daarbij onder meer op dat de advisering van de overlijdensrisicoverzekering is uitgevoerd door een zelfstandige tussenpersoon die heeft gehandeld in opdracht van Consument. Van een hulppersoon is aldus geen sprake.

4. Beoordeling

4.1 Naar aanleiding van het over en weer gestelde en hetgeen door partijen tijdens de hoorzitting naar voren is gebracht, overweegt de Commissie als volgt.

4.2 Aangeslotene stelt zich primair op het standpunt dat de onder 3.1 bedoelde vordering op grond van artikel 3:40 lid 2 BW jo. artikel 3:52 lid 1 sub d BW is verjaard. In laatstgenoemd artikel is bepaald dat de rechtsvordering tot vernietiging van een rechtshandeling verjaart na verloop van drie jaren nadat de bevoegdheid om deze vernietigingsgrond in te roepen, aan degene aan wie deze bevoegdheid toekomt, ten dienste is komen te staan. Ingevolge de hoofdregel van artikel 150 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv) heeft als uitgangspunt te gelden dat de partij die zich beroept op de rechtsgevolgen van door haar gestelde feiten – bij voldoende betwisting door de tegenpartij – haar stellingen moet bewijzen. Omdat Aangeslotene zich op het standpunt stelt dat de vordering is verjaard, rust de bewijslast op haar. De Commissie stelt vast dat Aangeslotene geen concrete feiten en omstandigheden heeft gesteld omtrent de aanvangsdatum van de verjaringstermijn. Aangeslotene kan dan ook niet worden gevolgd in haar standpunt dat de verjaringstermijn is aangevangen op de datum van het sluiten van de overlijdensrisicoverzekering. Het voorgaande leidt ertoe dat Aangeslotene onvoldoende heeft gesteld om te kunnen oordelen dat de verjaringstermijn was verstreken op het moment dat Consument een beroep deed op de vernietigbaarheid van de overlijdensrisicoverzekering. Het beroep door Aangeslotene op verjaring wordt door de Commissie dan ook verworpen.

4.3 De vraag die vervolgens ter beantwoording voorligt, betreft in de kern de vraag of de onderhavige overlijdensrisicoverzekering als gevolg van koppelverkoop tot stand is gekomen. Consument stelt dat dit het geval is en voert daartoe aan dat de tussenpersoon hem bij het afsluiten van de persoonlijke lening heeft verteld dat het afsluiten van een overlijdensrisicoverzekering verplicht is en dat de tussenpersoon hem er daarbij niet uitdrukkelijk op heeft gewezen dat hij de verzekering ook bij een andere aanbieder dan Aangeslotene kon afsluiten. Dit blijkt ook niet uit de kredietakte. Aangeslotene heeft het standpunt van Consument gemotiveerd weersproken.

4.4 Omdat Consument aan zijn vordering ten grondslag legt dat de overlijdensrisicoverzekering tot stand is gekomen als gevolg van koppelverkoop, rust de bewijslast van deze stelling ingevolgde de onder 4.2 genoemde hoofdregel van artikel 150 Rv op hem. De Commissie stelt vast dat Consument als bewijs voor haar stelling dat de tussenpersoon Consument heeft medegedeeld dat deze laatste verplicht was bij de kredietovereenkomst ook een verzekering te sluiten enkel haar eigen verklaring heeft aangevoerd en dat deze verklaring door Aangeslotene gemotiveerd is betwist. Dit brengt mee dat niet is komen vast te staan dat de overlijdensrisicoverzekering is tot stand gekomen als gevolg van een, al dan niet voorgewende, verplichting tot het sluiten daarvan (koppelverkoop). Als gevolg daarvan is evenmin komen vast te staan dat de verplichting bestond Consument er uitdrukkelijk op te wijzen dat een dergelijke verzekering ook elders kon worden gesloten.

4.5 Het voorgaande leidt tot de conclusie dat de vordering van Consument dient te worden afgewezen. Alle overige door partijen ingebrachte stellingen en argumenten kunnen niet tot een ander oordeel leiden en zullen derhalve onbesproken blijven.

5. Beslissing

De Commissie wijst, als bindend advies, de vordering van Consument af.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak.